

Przewodnik po wystawie

„Jak robić szkołę?”

w tekście łatwym do czytania i rozumienia

Na zdjęciu widzisz budynek Muzeum nad Wisłą.
Budynek stoi na bulwarach
przy Wybrzeżu Kościuszkowskim 22 w Warszawie.

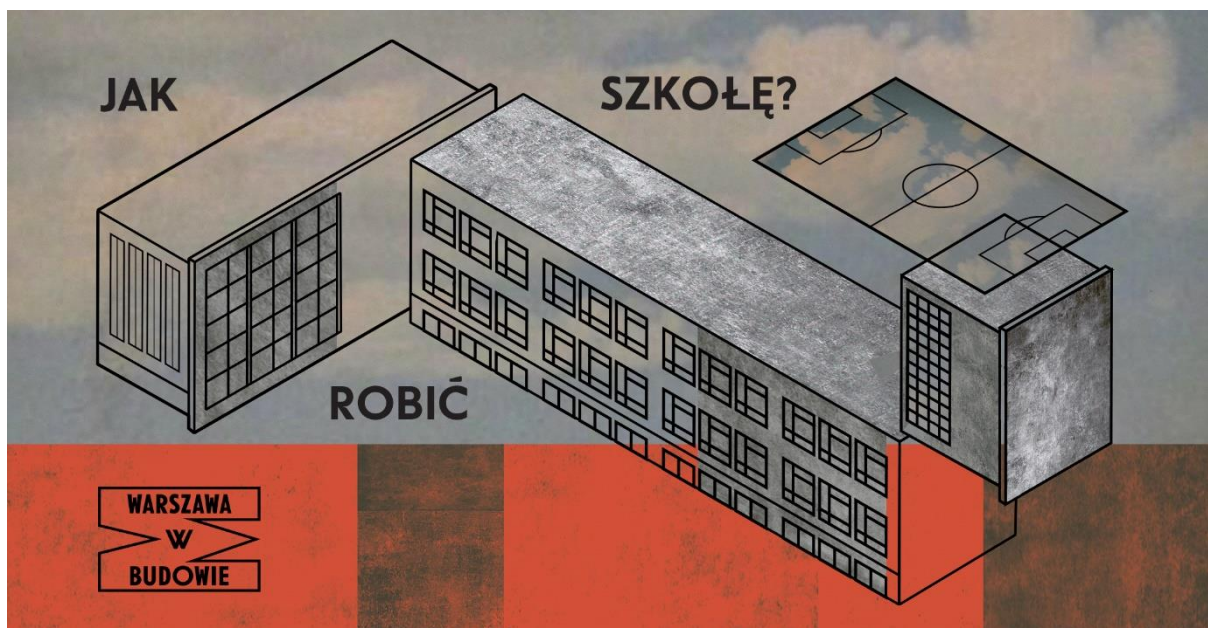
Jak zwiedzać muzeum dowiesz się z
„[Przewodnika po Muzeum nad Wisłą](#)”.

W Muzeum nad Wisłą obejrzysz **wystawy czasowe**.

Wystawy czasowe zmieniają się co kilka miesięcy.

W tym przewodniku przeczytasz o wystawie, która jest teraz w muzeum.

W przewodniku są zadania, które możesz zrobić, jeśli masz ochotę.

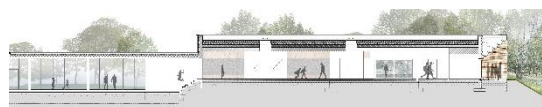

Od 8 października do 7 listopada 2021 roku w muzeum możesz oglądać wystawę „Jak robić szkołę?”.

Wystawa „Jak robić szkołę?” jest o **edukacji**, czyli o uczeniu się i uczeniu innych.

Na wystawie zobaczysz:

- projekty budynków szkolnych,
- zdjęcia szkół,
- prace artystów na temat edukacji.

Na górze strony widzisz plakat wystawy. Pokazuje budynek szkoły z boiskiem.

Zadanie

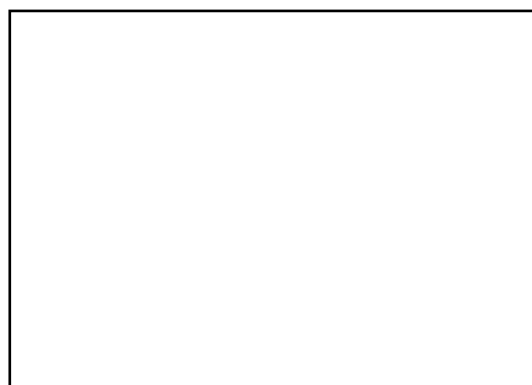
Każdy chodził kiedyś do szkoły.

Jak wygląda budynek twojej szkoły?

Czy obok jest boisko albo plac zabaw?

Czy obok jest ogród albo park?

Narysuj swoją szkołę. →

Kogo dotyczy temat edukacji?

Temat edukacji dotyczy wszystkich ludzi,
bo każdy człowiek ma **prawo do nauki**.

Prawo mówi: każdy człowiek może się uczyć.

Temat edukacji dotyczy wszystkich Polaków,
bo w Polsce jest **obowiązek nauki**.

Prawo mówi, że dzieci muszą chodzić do szkoły.

Wyjątek!

Czasem rodzice uczą dzieci w domu.

Taka nauka nazywa się **edukacja domowa**.

Rodzice muszą mieć zgodę, żeby uczyć dziecko w domu.

Temat edukacji jest ważny dla:

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli
- architektów

Temat edukacji jest ważny dla **uczniów**,

bo spędzają w szkole dużo czasu.

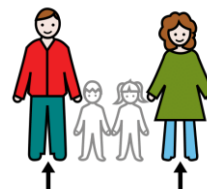
W szkole odkrywają, co ich interesuje.

Poznają też kolegów i koleżanki.

Temat edukacji jest ważny dla **rodziców**, bo chcą, żeby dziecko poznawało ciekawe rzeczy.

Chcą, żeby mogło potem iść na studia lub do pracy.

Temat edukacji jest też ważny dla **nauczycieli**,

bo to ich praca.

Temat edukacji jest też ważny dla **architektów**,

bo architekci projektują szkoły.

Chcą projektować budynki,

w których dzieci i nauczyciele dobrze się czują.

Dlatego muszą dużo wiedzieć o dzieciach i edukacji.

Zadanie

Potrzeba wiele szkół,
żeby wszystkie dzieci mogły się uczyć.

Czy w pobliżu twojego domu są szkoły?

Ile ich jest?

Policz i zapisz:

.....

Problemy w szkołach

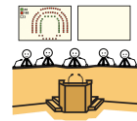
Ludzie w Polsce dużo rozmawiają teraz o edukacji.
O edukacji pisze się w gazetach i rozmawia się w telewizji.

Niektórzy rozmawiają o edukacji,
bo nie podoba im się, czego uczą się dzieci.
Uważają, że dzieci powinny uczyć się innych rzeczy.

Ludzie dużo rozmawiali o edukacji w 2017 roku.
Rząd wprowadził wtedy **reformę edukacji**,
czyli dużą zmianę w szkołach.
Niektórym ludziom reforma się podobała, innym nie.

Po reformie zamknięto gimnazja
i wydłużono naukę w szkole podstawowej.
Trzeba było napisać nowe podręczniki.
Nauczyciele z gimnazjów stracili pracę i musieli szukać nowej.

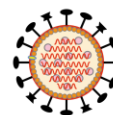

W 2019 roku nauczyciele zorganizowali **strajk**.
Nie podobały im się zmiany w szkole i chcieli więcej zarabiać.
Podczas strajku nauczyciele nie pracowali i dzieci nie miały lekcji.
Rodzice musieli zostać z dziećmi w domu i nie mogli chodzić do pracy.

STRAJK
~~szkolny~~

Teraz też wiele ludzi rozmawia o edukacji
z powodu pandemii koronawirusa.
Podczas pandemii dzieci nie chodziły do szkoły.
Uczyły się w domu przez komputer.

Niektórzy rodzice martwią się,
że w domu dzieci mało się uczą.
Albo martwią się, że dzieci nie spotykają się
z kolegami i koleżankami.

Zadanie

Co ty lubiłeś w swojej szkole?

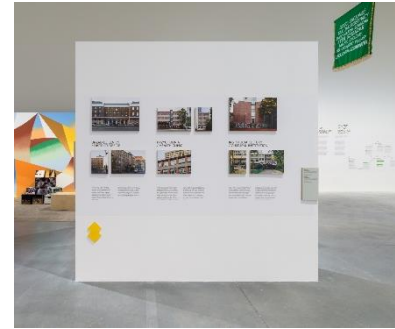
Czego nie lubiłeś albo Co chciałbyś zmienić w szkole?

Napisz albo narysuj.

Projektowanie szkoły

Na wystawie zobaczysz projekty i zdjęcia szkół.
Wystawa pokazuje,
że szkoła musi być dobrze zaprojektowana.

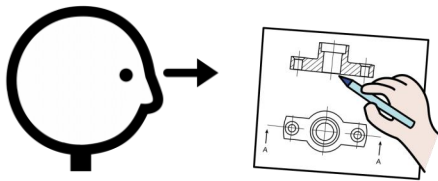
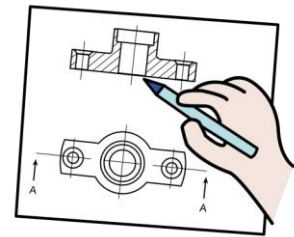

Projekt to rysunek, który pomaga budować budynek,
na przykład szkołę.

Projekt przygotowuje **architekt**.

Potem architekt pokazuje projekt **budowlańcom**.

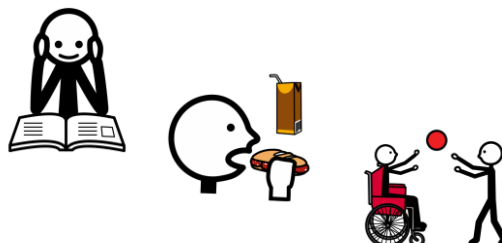
Budowlańcy patrzą na projekt i budują szkołę,
taką jak na rysunku.

Szkoła musi być dobrze zaprojektowana,
bo dzieci i nauczyciele spędzają w niej dużo czasu.
W szkole muszą dobrze się czuć.

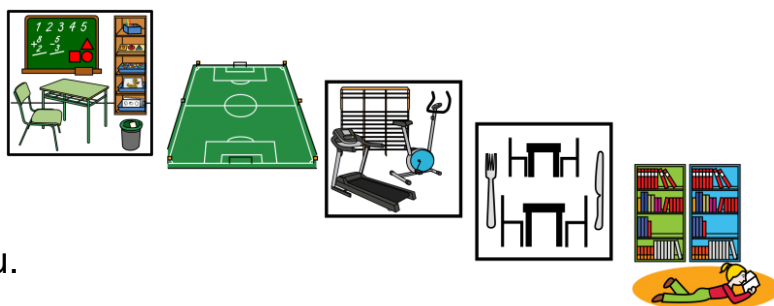
Dzieci i nauczyciele robią w szkole różne rzeczy:

- uczą się albo uczą innych,
- jedzą,
- bawią się na przerwie,
- uprawiają się sport.

Dlatego w szkole trzeba zaprojektować:

- klasy,
- boisko,
- salę gimnastyczną,
- stołówkę,
- miejsce do odpoczynku.

Architekci muszą dużo wiedzieć o dzieciach i nauczycielach.

Muszą wiedzieć na przykład:

- Ile dzieci jest w klasie?
- Czy dzieci uczą się przy ławkach czy siedzą w okręgu?
- Jakie ławki i krzesła są wygodne dla dzieci?
- Czy nauczyciel potrzebuje tablicy czy komputera i projektora?

Wielu architektów nie zna odpowiedzi na te pytania.
Potrzebują podręcznika z odpowiedziami.

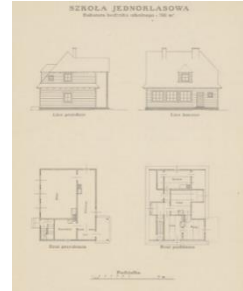

Podręczniki dawniej

Rząd polski wprowadził obowiązek chodzenia do szkoły sto lat temu.
Ale szkół nie było.

Trzeba było szybko wybudować bardzo wiele szkół.

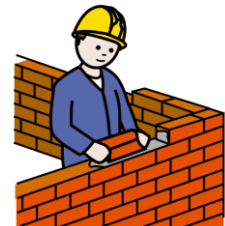
Architekci narysowali kilka projektów szkół
i zrobili z nich książkę,
czyli pierwszy **podręcznik** o budowie szkół.

Podręcznik wysłali do wielu miast i wsi.
Budowlańcy z różnych miast i wsi oglądali projekty
i budowali według nich szkoły.

W ten sposób szybko powstało wiele szkół.
Wszystki były podobne,
bo powstały według tych samych projektów.

Potem była II wojna światowa i bomby zburzyły wiele szkół.
Trzeba było zbudować nowe szkoły.

Po wojnie rząd ogłosił, że wybuduje tysiąc nowych szkół, bo państwo Polskie kończyło wtedy tysiąc lat.

Te szkoły nazywają się „**Tysiąclatki**”.

Architekci znów zrobili kilka projektów i wysłali do różnych miast i wsi, żeby budowlancy szybko wybudowali szkoły.

Budowlancy wybudowali ponad tysiąc szkół.

Są proste i nie mają ozdób.

Tysiąclatki stoją do dziś w wielu polskich miastach.

Możesz iść na spacer i poszukać, czy są w okolicy twojego domu.

Podręcznik dzisiaj

Dzisiaj architekci też potrzebują podręcznika,
jak budować szkoły.

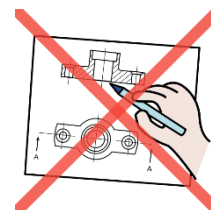
Dlatego w Warszawie powstała książka:
„Szkoła dobrze zaprojektowana”.

W tym podręczniku nie ma gotowych projektów.

Dzisiaj ludzie nie chcą mieć wszędzie takich samych szkół.

Chcą, żeby szkoła pasowała do swojego miejsca.

W podręczniku są za to odpowiedzi na pytania:

czego potrzebują osoby korzystające ze szkoły:

uczniowie, rodzice, nauczyciele i mieszkańcy w okolicy szkoły.

Architekci czytają podręcznik i wiedzą,

czego potrzebują różne osoby w szkole.

Projektują budynek, który jest dla wszystkich wygodny

i pasuje do swojego miejsca.

W podręczniku są przykłady dobrze zaprojektowanych szkół.

Jedną z nich widzisz na zdjęciach:

Ilustracje

Ilustracje w tym przewodniku są udostępniane na licencji Creative Commons.

To znaczy, że autorzy obrazków pozwalają korzystać z nich ludziom.

Zazwyczaj za korzystanie z obrazków musisz zapłacić.

Ci autorzy pozwalają korzystać z obrazków bezpłatnie.

Obrazki możesz znaleźć w internecie i możesz ich użyć.

Autorzy proszą o napisanie, że to oni zrobili obrazki.

Proszą też, żeby podać nazwę licencji Creative Commons.

Nazwę licencji zapisuje się skrótem, na przykład CC BY 4.0.

W tym tekście wykorzystano obrazki, które zrobił Sergio Palao.

Można je pobrać ze strony [ARASAAC \(http://www.arasaac.org\)](http://www.arasaac.org).

Są udostępnione na licencji CC (BY-NC-SA).

Właścicielem piktogramów jest rząd Aragonii.

Wykorzystano też zdjęcie nauczania w domu.

Zdjęcie pochodzi od strony lowaPolitics.com.

Jest udostępniane na licencji CC BY-SA 2.0.

Zdjęcie z budowlańcami pochodzi od Departament Transportu w Oregonie i udostępnił na licencji CC BY 2.0.

Autorzy

Tekst opracowali Marta Przasnek, Anna Szczepanik i Leszek Bocheński we współpracy z Centrum DZWONI w Warszawie.

